

Дещо про Майстра ілюзій

Тимошенко Олексій. Майстер ілюзій. Оповідання/Олексій Тимошенко. – Київ: уакабоо, 2024. – 216 с.

На початку весни 2024 року, у столичному видавництві ТОВ «Якабу Публішинг», побачила світ перша книга нашого земляка, ніжинського письменника **Олексія Тимошенка** «**Майстер ілюзій**». Це збірка оповідань фантастичної прози, яка засвідчила про прихід у літературу непересічного майстра слова і карколомного фантастичного сюжету. Народження першої книги для автора процес тривалий і неспішний, інколи він триває роки, а то й десятиліття... До своєї першої книги Олексій Тимошенко йшов з початку 2000-х. Йшов неспіхом добираючи ретельно кожен сюжет для оповідань, виважено ставлячись до дій і вчинків своїх літературних героїв, шліфуючи їхню мову і власний літературний стиль. Деякі з оповідань збірки пройшли вдале апробування на сприйняття читачем – були опубліковані у журналах «Дніпро», «Склянка часу», «Літературний Чернігів», альманасі «Нова проза» та ін. – інші ж твори нові, які автор вмістив до книги вперше.

Якщо для поціновувачів художнього слова в Україні прізвище Олексія Тимошенка нове, то для пересічних ніжинців, а особливо для студентів та викладачів Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, ця постать знакова. Усе його свідоме життя пов'язане з цим легендарним містом. Тут пройшло дитинство, юність, закінчив міську загальноосвітню середню

школу №3, навчався у Гоголівському університеті. У 1998 році закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету. Після завершення навчання працював учителем, психологом у Ніжинському відділі УМВС, викладачем, доцентом Ніжинської вищої школи. Закінчив аспірантуру та захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук. Нині – декан факультету педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Людина шанована у місті і знана.

Шановний читачу, передбачаю твоє запитання: « Як же у цій круговерті часу і подій сформувався письменник-фантаст? Людина, котра мислить зовсім іншими часовими і просторовими категоріями...». Отож, почнемо з витоків. Знаю Олексія Тимошенка ще зі студентської лави..., тобто з часу, коли молодий, допитливий юнак робив перші кроки на літературній ниві. Починав він із жартівливих текстів (монологів, а частіше діалогів), як учасник університетської студентської команди КВК «Повітове місто N». Цікава і самобутня була команда: Стас Каленіченко, Олексій Тимошенко, Сергій Зеленський, Сергій Фесенко, Володимир Борешнєв, Ліля Назаренко. Та хіба ж усіх пригадаєш? Команда, яка виступала у Студентській лізі Української асоціації клубів КВК і здобувала там перемоги. Як актор-виконавець і автор текстів Олексій Тимошенко мав беззаперечний успіх. Саме звідти, на мою думку, бере початок його м'який, інтелігентний гумор, дотепний жарт, а ще доброзичлива іронія, яка згодом посяде чільне місце і у його фантастичних оповідках. На студентські роки припадають і перші проби пера на царині художньої прози. Починав він, як і більшість початківців, із реалістичних замальовок та начерків. Опублікувався в університетських літературних збірниках «Заспів», «Суцвіття». Уже як викладач вишу дебютував у колективному збірнику « З усіх трьохсот аудиторій», журналі « Літературний Чернігів» №3 за 2005 рік. Саме десь у цей період і відбувся його перехід від письма реалістичного до світоглядної манери фантастичного сприйняття і відображення дійсності. Він друкується у журналі «Дніпро», «РБЖ-Азимут», «Українському фантастичному оглядачі» (УФО); стає учасником літературного проекту «Зоряна фортеця» та інших конкурсів фантастичної прози. Починається його літературний шлях у інші життєві виміри...

Що ж нового презентувала нам перша книга письменника? Вісімнадцять оповідань, які складають збірку «Майстер ілюзій», написані протягом достатньо тривалого періоду і відображають творчий досвід автора, осмислення ним природи фантастичного в мистецтві та літературі. Це опис повсякденного життя людства у його різновимірних аспектах в межах певного часового проміжку чи сюжету. До честі автора хочу відзначити, що у Олексія Тимошенка доволі «зримає» Слово, яке дозволяє читачеві миттєво задіювати уяву. І це поєднання словесного і уявного дозволяє досягти певного

художнього ефекту. Його оповідання доволі зримо проєктуються у читацькій уяві. Він вміло «маніпулює» сюжетом, часто змінюючи його по ходу оповіді. Звідси неочікувані контрасти та метаморфози. Як людина, що має ґрунтовну філологічну освіту, автор досконало володіє художнім словом і мистецтвом оповіді. Вміло будує діалоги, переконливий у своїх ліричних відступах та монологах. Як професійний психолог Олексій Тимошенко досить вміло вмотивовує поведінку героїв своїх оповідань, вони логічні та послідовні у своїх діях і вчинках. Навіть у найкритичніших ситуаціях не втрачають суто людських цінностей і моральних критеріїв. Уміння майстерно володіти мовою дозволяє автору будувати цікаві лексичні та стилістичні конструкції. Для прикладу: «*співробітники натхненно, зі смаком червоного перцю, сперечалися*» (с.32). Автор оповідань уважний до використання художньої деталі. Введення її до сюжету оповіді дозволяє письменнику конкретизувати уявний вигаданий світ, зробити його більш спроектованим на наше сьогодення, а звідси і на ті проблеми, які постають перед сучасником. Автор переконливий у своїх дефініціях: «*Нічого у світі немає важливішого за сам світ*»(с.26).

Особисто мене у новій книжці письменника захопили оригінальністю побудови сюжету оповідання «Золота квітка», «Майстер ілюзій», «Життя і сміття», «Прикладна біомеханіка», «Хоробрий майстер». Вражають майстерністю художнього опису твори: «Унікальна технологія», «Куратор і вічність», «Так казав Хем». Вражає нова книга і оригінальністю заголовків - «Пісні зеленої планети», «Сновидіння південного вітру», «Круговерть часу. Рік 2454». Оригінальний письменник і при творенні образів-символів: так покоління молодшої творчої юні він нарікає «*дітьми виноградної лози*».

Коли читав книжку піймав себе на думці: «Для якої вікової категорії читачів написаний цей текст?». Після прочитання дійшов висновку: «Для будь-якої, для широкого читацького загалу». Перша книжка автора вийшла надзвичайно доброю і по-людські світлою. У родині Олексія і Олександри Тимошенків ростуть і виховуються три донечки. Старша – вже студентка, а молодшенька – дошкільня. А тому батьківської любові і сонця вистачає на всіх. Такий автор і у ставленні до свого читача. Старші, сивочолі читачі, віднайнуть для себе хвилюючі, серйозні проблеми існування цивілізацій; молодь – полине у світ «фантазі», а читачі молодшого шкільного віку втішать себе оповідками з дивосвіту казки. Ось така вона, перша художня книга прози Олексія Тимошенка..

Ще декілька слів про оформлення книги. У анотації до книги видавництво “YaKaBoo” зазначило: «Серія поєднує твори як вже відомих авторів, так і яскраві дебюти, бо тут всі – СередСвоїх... Творчість авторів, представлених у серії, поєднана із візуалами від українських художників, картини яких презентовано на обкладинках книг». Видавці дійшли висновку, що твори Олексія Тимошенка співзвучні з картинами українського художника

Олександра Богомазова (1880-1930) - українського художника початку ХХ століття, яскравого представника українського авангарду, основний напрям його творчості – кубофутуризм. Його називали «українським Пікассо». Творчість О. Богомазова, як і багатьох представників українського авангарду, була заборонена, а його ім'я викреслено з історії нашої культури. Художник майже все своє життя прожив у Києві. Відомим знаковим твором у його доробку є картина «Трамвай. Львівська вулиця. Київ» (1914). Саме ця картина представлена на обкладинці книги Олексія Тимошенка.

Отож, насамкінець хочу привітати свого шановного колегу і товариша із вдалим письменницьким дебютом. Побажати йому творчої наснаги, а книзі короткого шляху до серця читача. З повагою

Олександр Забарний – письменник, доцент кафедри літератури, методики її навчання та журналістики Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.